

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Nők az egyetemen.

Zombor, 1895. november 28.

Az összes fővárosi lapok azt a szenzációs hírt közölték, hogy Felsőváros királyunk Wlassits kultuszminiszter előterjesztésére engedélyt adott arra, hogy a nők is látogathassák az egyetemet, a jogit és theologiat kivéve, minden fakultásnak hallgatói lehessenek, diplomát szerezhessenek, sőt, hogy a diplomájukkal élhessenek is.

Ez a tény a legközelebb elmúlt napok legérdekesebb híre. A hír a sajtó útján eljutott az ország legtávolibb vidékeire, bejárta hazánk minden zegét-zugát, de bejárta a külföldet is, mindenütt feltűnést kelteve, mint a legliberalisabb gondolkozásmódnak nem várt megnyilatkozása. Mi kalapot emelünk Wlassits miniszter ezen nagyszerű vívmánya előtt; üdvözöljük annál is inkább, mivel vívmányát a kellő korlátok között létesítette.

Sokan vannak azok, akik nem barátai annak, hogy a nők a férfiak foglalkozás-körébe belevonassanak.

Tény az, hogy a biblia szerint a Mindenható a nőt azért teremtette, hogy a férfúnak nehéz munkájában csak a társa legyen, a munkáját, gondját vele megossza. A családi életre van a nő teremtve, osztályosa a férfi létéről való küzdelmének s vigasztalója urának. Egy keleti hitrege szerint pláne tisztán azért nő a nő, hogy egyedül csak vigasztalása legyen a férfinak. A nőbe ojtott természetes gyöngédség, báj és kellem, a szelidség enyhítik a férfi szenvedéseit, küzdelmeit s hogy enyhítsék — ezért küldte le őket ide a földre a mennyi hatalom — mondja az a keleti hitrege. Ez a legideálisabb felfogása a nők hivatásának. És tényleg ez is volna a nő szerepe; s milyen magasztos szerep! A férfi csakugyan végig küzd az életet. A napszámos a kapójával, a földműves az ekével, a hivatalnok, a tudós, az író a tollal és észszel dolgozik, fáradságra napra. Véres verejtékek keresi meg a kenyeret, a legnagyobb részük a legnélkülözhetlenebb betevő falatot. S mindezt a földi élet más jutalmat, legalább szebb és boldogítóbb jutalmat nem nyújt, mint a családi élet örömeit. A szerencsétlen családi élet elhomályosítja a gyémánt ragyogását, az aranyak fényét is; vagyon, rang, gazdagság szinte unottá válik, ha nincs szerető családi körünk; a békés, boldog családi tűzhely kincsét

ér, sőt többet annál, mert a kincs alkalmas arra, hogy élvezeteket szerezzon számunkra, de a szívnek, amely az Istentől beléje oltott érzelménél fogva boldogság után áhít, pillanatnyi örömnél többet sohasem nyújthat.

És a boldog családi életnek központja a nő. Az ő szerető szívének melegsége, ideális lelkének gyöngédsége képezi azt a hatalmat, amely képes számunkra megteremtteni a legboldogabb földi életet. A férfi sorsa szinte a nő kezébe van letéve. Boldoggá vagy boldogtalanná teheti a férfit. Az előbbi a hivatása s ha nő ily szép és fontos szerepre van hivatva, mért nyújtunk neki módot, hogy eredeti hivatásától eltérjen? Mért vonjuk el a nőt a családi tűzhelytől, mért öljük ki belőlük komoly tudományt az ideális érzést, a gyöngédséget? Maradjon meg a nő olyan, aminőnek teremtve van. Legyen a férfi ura a nőnek, a nő pedig vigasza, boldogsága a férfinak. Együtt, közösen éljék át az életet; a férfi emelje magához, támogassa, gyámolítsa, a nő pedig szelidségével, gyöngédségével, szeretetével édesítse meg a férfi gondját, küzdelmét.

Teljesen igazuk van azoknak, akik így gondolkoznak; minden szavukat, minden érvelésüket aláírjuk. És nincs talán férfi a világon — még magát Wlassits minisztert sem kivéve — aki ne akkor látná a nő hivatása magaslatán levőnek, amidőn az valamely boldog családi életnek központját, koronáját képezi. Csak hogy a tapasztalatokkal, a társadalmi viszonyokkal is számolni kell; ezekkel számolt — igen helyesen — Wlassits miniszter is, amidőn a Felsővárosnak megtette előterjesztését.

A mi társadalmi viszonyaink határozottan megkövetelik, hogy a nőnek kiterjedt, komoly munkakört biztosítsunk. A nők száma a megkötött házasságok száma és egyáltalán a házassági kedv tanúsága szerint évről-évre szaporodik. Ezer és ezer azoknak a nőknek a száma, akik saját önérejkékből tartják fenn magukat. Hála az eddigi kormányok intézkedéseinek, a tanügyi téren kapnak alkalmazást, továbbá a postánál és távirásnál is. De ez még nagyon szűk teret, hogy mind foglalkozást nyerhessenek. Más foglalkozás híján tömegesen mennek a színpadra, de Istenem, ehhez színi tehetség is kell, s ha ez nincs, kenyeret ez a pálya nem ad nekik. Milyen nagy azoknak a nőknek száma, akik jobb sorsra voltak érdemesek, tehetségük és ambíciójuk is

lett volna talán tanulni, meg is szerezték azt a kvalifikációt, amely őket az eddig előttük nyitva álló munkakörre képesíti, de sajnos, az óriási konkurrencia folytán munkát sem kapnak; munka híján, kenyér híján csak a fokról-fokra való elzülles vár sokszor a legtisztességesebben gondolkozó nőre.

A mi társadalmi viszonyaink olyanok, mint jelenleg, addig igen helyesen törekszik a kormány arra, hogy a nőknek széles munkakört biztosítson. Ha a mi társadalmi életünk olyan abnormális, hogy a nők oly nagy számban kénytelenek önmaguk megkeresni a kenyerüket, ha nem a férfi már az emberiség fentartója, a nőnek gyámolítója, ha a nő önmagára van utalva, akkor kötelességünk előttük minden lehető pályát megnyitni. Ezt kívánja már a liberálisizmus is.

Igen helyes azonban, hogy pl. a jogi fakultás előtt — a theologiatól már a dolog természeténél fogva — a nők elvannak zárva. Ez a pálya ugyanis túlszűkült. Helyes dolog az is, hogy Wlassits a nőknek az egyetemre való bocsátását kellő mérséklettel engedi meg. A nő magánaton elvégzi a gimnáziumot, de az egyetemre csak úgy mehet, ha képesnek látszik rá. Erről előző szorgalma, bizonyítványai fognak tanuskodni.

Wlassits miniszter egy nagy társadalmi szükségletet oldott meg. És megoldotta azt igazán államférfiúi komolysággal, higgadsággal és mérséklettel.

Hindy István.

A képviselőház szünete. A képviselőház karácsonyi szünete — mint írják — körülbelül december közepén veszi kezdetét, a kormány ez ideig tárgyalatja az indennitást. A költségvetés részletes tárgyalása januárban veszi kezdetét.

Az anyakönyvvezetői tiszteletdíj. A belügyminiszter egy anyakönyvvezetőnek fizetési előleg iránt hozza intézett kérvényét azzal a kijelentéssel küldte vissza, hogy fizetési előlegek csakis rendes állami tisztviselőknél és pedig fizetésük alapján engedélyeztetnek; az anyakönyvvezető tehát, aki nem fizetésben, hanem csupán tiszteletdíjban részesül s akinek tisztsége a hivatali állandóság jellegével nem bír, fizetési előlegre igényt nem tarthat.

A vallás szabad gyakorlata. Az Országos Törvénytár a napokban kiadott 12. száma teszi közzé a vallás szabad gyakorlatairól szóló, immár királyi szentesítéssel ellátott 1895. XLIII. törvényeket. Az új törvény a közzététel napjától számított 15 nap múlva lép életbe.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Carmen lugubre.

*Kinézek a sötét éjszakába,
Csillagtalan, felhős ott fent az ég,
S elmerülve egy nyomasztó vágyba,
Mely szívémben szüntelen dúl, tőp,
Összeteszem két kezem imára
S reszkete száll sóhajom az égbe,
Hogy az Isten fénytrónusán állva,
Panaszomat hallgassa, megértse.*

*A szívem meddő kopár pusztaság,
Nincs semmim a mi gyönyört okozzon.
Számomra nincs a földön egy virág,
Melyet kezem magának szakaszson.
Nincs szíve, mely panaszaomat megértse,
Hallatlan száll el ajkamról a dal,
Melyet fájdalom, multam szenvedése,
Csendes este ajkamra fel-fel csal.*

*S tán az Isten, ha panaszaom hallja,
Magszán s felvisz a csillagok közé,
Tán csendesül majd szívem nagy fájdalom,
Ha szememet a halál megtöré.
Talán akkor elértem fent az égben,
Mintán annyit küzdök idelelenn,
Talán enyhül ott fájó szenvedésem,
S elcsendesül, boldog lesz a szívem.*

Eichardt Károly.

TÁRCALEVELEK.

I. A kíváncsiságról.

Legyen bármily nagy, bármily hatalmas valaki, ha még mindjárt király vagy császár is: sokat veszít abból a nagyságból, dicsfényből, melylyel tisztelői alakját körülveszik, ha ezek őt közelebbről ismerik meg. A nagy Napoleonot szolgálja csakis mint ilyen respektálta, s annak szemében, aki cipőjét lehuza és „subicolta“, ő épen oly közönséges halandó volt csak, mint bármelyik „Adolár“ ön előtt...

Sietek azonban megjegyezni, hogy ez az egész bölcs gondolat nem az én agyamban fogamzott meg. Rég megmondta ezt már egy német író, de dacára ennek — igaz! Azok, akik valamikor az öreg Kantra voltak kíváncsiak és seregestül tolokodtak be hozzá, megtudandók, hogy a mesternek ember-formája van-e valóban, nem kétféjű-e, — mindazok csalódva távoztak tőle. Lesujtva tapasztalták, hogy Kant is csak ember, szakasztott olyan, mint a többi, van neki feje, orra, szája, szeme stb., s csak abban a kicsiben tér el mégis tőlük, hogy több esze van. De ez „smarn“. Rebesgetik különben, hogy a híres német filozofus utóljára meglegedett azzal, hogy egybegyűlt publikumának csak az ajtóban jelent meg egy pár pillanatra, s aztán ismét visszament dolgozószobájába. Miről elmélkedhetett ilyenkor? — az emberi kíváncsiságról? vagy „az örök nyugalomról“?... Nemi tudom, nem is vagyok rá kíváncsi. Vigasztal az, hogy nálam bölcsőbbek sem tudják.

A kíváncsiság kielégítése rontja le tehát az illuziót. Tudvalevőleg a nők építenek legtöbb fellegetvárát, s a nők is a legkíváncsiabbak. A kíváncsiság pedig a fellegetvárak legnagyobb ellensége. Elég, hogyha ránéz sóvár szemével a várra, — az összeomol. Kisasszony ne rázza fejét. Nem hiszi? Igen, igen, önök a legkíváncsiabbak, s ezt be is fogom bizonyítani annál is inkább, mert nem nagy nehézséggel jár.

Nézze csak... kegyed máris kíváncsi. Kíváncsi arra, hogy hogyan bizonyítom be? Kíváncsiságát tehát felköltöttem azzal, hogy bebizonyítom kíváncsiságát.

Nem úgy van? Ne mosolyogjon, s ne piruljon el, hiszen nincs reá oka, ha megtudja, hogy én a kíváncsiságot hogy definiálom. Nem egyéb az, mint — tudvagy. Kíváncsiak vagyunk valamire, vagyis tudni szeretnők, hogy az a valami micsoda? Kegyed felső királyunkra volt kíváncsi, tudni akarta, hogy hogyan „néz ki“, vagyis magyarul: milyen színben van, s hogy milyen a megjelenése egy eleven királynak. Kíváncsiságáért, tudvágyáért azonban megszenvedett, mielőtt azt kielégíthette. Egy masszív hústömeg, mely ha nem is lélekten, de lelketlen, (ad normam: szemetlen és szemtelen) a nagy tolongások közepette az ön bájos tyukszemeire hatolt nagy átmérőjű patáival. Azok helyett a „baromfi szemek“ helyett a kegyed csillagszeméi villantak föl a baragtól és fájdalomtól, a mi azonban hamarosan elmúlt, mert a hústömeg nyájas „pardon“ kiáltása és szemének „nap-sugarai“ elsimitották az ön lelkének háborgó hullámain.

Legkíváncsiabbak a falusi bakfisok, mert azok legkevésbé tudnak. Vagy ha tudnak is valamit, azt nem tapasztalat útján szerezték meg, csak hallásból. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a felvilágosodott francia nők ne legyenek kíváncsiak. Ellenkezőleg. Ők meg azért kíváncsiak, mert már sokat tapasztaltak, s tapasztalataikat szeretik összehasonlítani. Ő nálunk még a férfiakban is megvan az az erény, amit a szellemes Voltaire esete is bizonyít. Voltaire kíváncsi volt egyszer a párisi nőkre, kiket barátai előtte annyiszor magasztaltak. Midőn tehát egyszer több — nem annyira szép, mint kifestett — hölgy közé vitték s azt kérdezték tőle: „Nos, hogyan tetszenek a párisi nők?“ — Voltaire röviden felelt: „Nem értek a festészethez“. A nagy francia, mint látjuk, felsült kíváncsiságával, s ezt egy szellemes élcel igyekezett helyrehozni.

Bizonyára ismeri ön Heine emlékiratait. A német költőtől annyiszor magasztalt lángelméjű Grabbe, akit ő cinikus rakoncátlansága s vadsága miatt „részeg Shakspeare“-nak nevez el, egyszer egyik drámáját Heine-bez vitte megbírálás végett, aki, mert épen Vornhagen asszonyhoz készült, magához vette a színművet, s az elmés és művelt német hölgynek is odaadta — annak kérésére. Vornhagen nagyon kíváncsi volt Grabbera,

Városi közgyűlés.

Szerdán ismét népes közgyűlése volt Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának. A városbaza díszes nagytermet megtöltötték a bizottsági tagok. Pár perccel 9 óra után nyitotta meg dr. Vojnits István főispán a közgyűlést, melynek első tárgya a polgármesteri jelentés volt. A város közállapotairól szóló jelentés a következő:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A múlt hóban tartott rendes közgyűlés óta lefolyt időre vonatkozólag van szerencsém jelentésemet a közgyűlések állapotáról a következőkben előterjeszteni:

I. A tanács iktatóba beérkezett és elintézendő volt 2525 drb, ebből elintéztetett 1734 drb, elintézendő még 791 drb.

II. A városi rendőrkapitánysághoz érkezett 852 drb, ebből elintéztetett 823 drb, elintézés alatt van 29 drb.

Kibágási ügydarab befolyt 90, mely mind elintéztetést nyert.

Tíz eset nem fordult elő. A közbiztonság általában jó volt.

Eltoloncoltatott 4, áttoloncoltatott 3 egyén.

A községi bírósághoz október hó végéig beérkezett ügydarabok mind elintéztettek.

III. A város házipénztárában a készpénzmaradvány 13,274 frt 53 kr.

Birtokváltozási illeték címén befolyt a múlt hóban 708 frt 33 kr.

A városi adópénztárba befolyt a múlt hóban állami adó 20,781 frt 82 kr, városi pótdó címén 6964 frt 85 kr, utadó címén 762 frt 19 kr, hadmentességi díj fejében 52 frt.

IV. Városunk területén az egészségügyi viszonyok a múlt hó folyamán általában kedvezők voltak; hevenyfertőző betegségek esetét előfordultak ugyan, de csak szorványosan.

Az iskolába járó gyermekek egészségügyi állapota szintén kedvező volt; a gyermekek a tanév kezdetén újra beoltottak, szemek pedig trachomára megvizsgáltattak; a csekély számú trachomások elküldötték és gyógykezelésre utasították.

A helyi piac élelmi cikkei megvizsgáltattak, az észlelt csekélyebb jellegű visszaélésektől eltekintve, rendellenesség nem fordult elő.

Orvosrendőri boncolás egy esetben volt, mely alkalmából gondatlanságból elkövetett emberölés lett megállapítva.

V. Bár a tekintetes törvényhatósági bizottság előtt van a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak intévénye az anyakönyvi teendő ellátása tárgyában, mégis külön kiemelésre tartom azon kormány-intézkedést, melylyel a belügyminiszter ur méltányolva a város közönsége által tett felterjesztés indokait, a város iránti kétségbevonatlan jóakarattal, hozzájárult ahhoz, hogy még egy tanácsnoki állás rendszeresítésék, a kinek tisztí fizetése és lakbéré nem a város házipénztára által, hanem a belügyminiszter által fog fedeztetni. Ezen jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Főelővástott ezután József főhercegnek lapunkban már közölt köszönő irata, melyet a László fia halála alkalmából hozzá intézett részvétliratra adott. A közgyűlés hódoló tisztelettel vette tudomásul.

Gr. Festetics Andor tudatja, hogy földmíveléstügyi miniszteri állásától megvált és dr. Darányi Ignác tudatja, hogy annak helyébe kinevezetett. A közgyűlés — régi szokásához képest — fölirattal üdvözlö az új minisztert.

A belügyminiszter — mint már megírtuk — leirt a városához, tudtára adja, hogy hajlandó egy tanácsnokot fizetni, ha a város még egy ilyen állást szervez a végből, hogy ez kizárólag az anyakönyvezéssel foglalkozzék.

Paul Kálmán bizottsági tag e tárgynál felszólal. Elmondja, hogy ezidőszert két jegyző és két irnok is foglalkozik az anyakönyvezéssel. Ki fizeti majd az irnokokat. Szükségesnek tartja, hogy legalább ezeket is az állam fizesse.

egy-et-mást hallva felőle és sóváran fogott rögtön a dráma olvasásához. Ha ismeri kegyed Grabbe műveit, úgy ne csodálkozzék azon, ami most következik. Vornhagen borzalommal olvasta el körülbelül felét a műnek, de aztán reszkető kezekkel dobta félre, kiszaladt szobájából s be sem mert addig menni, míg az elbivatott Heineknek következő szavakkal át nem adta a könyvet: „Vigye innen, mert nem vagyok képes aludni az éjjel, ha e könyvvel egy szobában leszek.”

Láthatja tehát, hogy nem csak kegyed, de egy Voltaire, egy Vornhagen is meglakol kíváncsiságáért. Hiába, a tudvágyat nagyon gyakran kellemetlenséggel kell megfizetni.

... Mikor felséges királyunk éljenzésektől s szép emlékektől kísérve hagyta el Kolozsvárt: a kíváncsi tömeg lelkendezve robant fel a Bánffy-palotába, meg tudandó, vajjon egy eleven királynak milyen lakosztálya van, milyen fotelben ül, milyen lajoriban mosakodik stb. S miközben nagy bálmulva végignézte mindenki a „látományokat”: a másik szobában egy dicső férfi, akiben a bomszerelm s a király személye iránti rajongás nagy: kíváncsiságból egy fésűt vett fel a tükörről, s a királyi eszközzel saját koponyáját vakarintotta meg. A rajongónak ennyi azonban nem elég. A szoba másik felében egy értékesebb tárgy öltözött szemébe s azt annyira megnézte, mondhatnám hipnotizálta, hogy az már a hipnotizőr zebe felé vevé útját, kitérő médiumnak mutatván meg magát. A királynak e nagy tisztelője mily kedves emléket vitt volna magával, ha én e percben nem nyitok, s meg nem zavarom kísérletét. Kíváncsiságával tehát ő is megjárta, ha más módon is, mint a már említették. A hány ember... il y a fagot et fagot. De mi haszna, ha Mihászna ilyenkor nincs jelen s meg nem magyarazza az illetőnek, hogy a tulságos bomszerelm s király iránti rajongás káros hatású, amennyiben kárt okoz, s hogy igyekezzék inkább az anarehizmussal vegyíteni egy kissé alattvalói hűségét, mert — röndnek muszaj lönyni!

Szalárdy Pogány.

A polgármester teljesen meg van elégedve a miniszter határozatával. Szerinte most még többet kívánni nem lehet. Magában véve ez is sok, hogy a tanácsnokot a város közönsége választja és mégis az állam fizeti. Felelő, hogy a két jegyző az anyakönyvezés mellett rendes közigazgatási teendőket is végez.

A közgyűlés elfogadta az állandó választmánynak azt a javaslatát, melyszerint a város egy új tanácsnoki állás szervezését kimondja s a szervezési szabályrendeletet ehhez képest módosítja.

Kimondotta a közgyűlés, hogy Kolozsvár város közönségének megkeresésére pártoló föliratot intéz a pénzügyminiszterhez a hirlaphirdetési bélyeg eltörlése vagy esetleg leszállítása iránt Kolozsvár által hozzá intézett föliratra vonatkozólag.

Bács-Bodrogh vármegye közönsége Zomborban trachomakórház fölállítását tervezi s megkeresi a város közönségét hozzájárulást iránt. A közgyűlés — mint a gazdasági és pénzügyi bizottság is javasolta — kimondja, hogy az eszmét szíves örömmel üdvözlö, — és ez már elter a gazd. és pü. bizottság javaslatától — amennyiben a vármegyének e célból telekre szüksége lesz (a vármegye tulajdonát képezik és tulesen állanak most is a volt közöshadseregbeli laktanyák), úgy hajlandó a telek átengedése iránt annak idején tárgyalásokba bocsájtkozni.

A legtöbb adófizetők névjegyzékét az igazoló választmány benutatta. Most már az végleg megvan állapítva. Sándor Béla választott vármegyei bizottsági tag is és Jakobsits Mihály amellelt, hogy virilista, egyszersmind választott városi bizottsági tag is lévén, ezek nyilatkozatra hivataln föl az iránt, hogy melyik tagságukat tartják meg.

Bizottsági tagválasztások.

A polgármester bejelentette a közgyűlésnek, hogy a törvényhatósági bizottságból ez év végével kilépnek: a belvárosban dr. Balogh Ernő, Danczer Kornél, dr. Grünér Samu és Karakasevits Milivoj; a felsővárosban Andráska Alajos, Francz Mór, Loógó Simon, Radicsévits Sándor és Zsulyevits Ernő; a cservenkában Bikár Lázár, Ferencsevits Dóme, Ilkits Száva, Konyovits Simon és Kupuszarevits Lyubonir; a bánáiban Matarits Márkó, Pekánovits András, dr. Thurszky Zsigmond és Thum Vince; a szeleucsében Budimacz Antal, Bosnyák József, Harpf József, Jauch Ferenc, Lang Flórián és Torma József. Ezeknek kivül tulesen az évközben elhunyt Radulovits Szilárd és Zsuffa Vince biz. tagok helye is.

Tehát választandó lesz: 1. a belvárosban 4 tag 6 évre; 2. felsővárosban 5 tag 6 évre és 1 tag 3 évre; 3. cservenkában 5 tag 6 évre; 4. bánáiban 5 tag 6 évre; 5. szeleucsében 6 tag 6 évre.

Az állandó választmány javasolja, hogy a választások december 11-ére tüzessenek ki; választási elnökök és alelnökök legyenek: a belvárosban elnök Tarczay Mór, alelnök dr. Falcione Nándor; a felsővárosban elnök Bittermann Nándor, alelnök Ambrózovits Gyula; a cservenkában elnök dr. Krónits István, alelnök Bugarszky Miklós; a bánáiban elnök dr. Thurszky Zsigmond, alelnök Karakasevits Milivoj; a szeleucsében elnök dr. Gertinger Pál, alelnök Perviz Sándor.

Dr. Molnár Gyula kifogásolja a választási napot; december 11-e hétköznapra esik s az a népek nem alkalmas. Azonkivül indítványozza, hogy elnökül mindenütt ellenzéki emberek választassanak meg.

A polgármester válaszolt, szerinte a nép most nincs elfoglalva külső munkával, mert hiszen téli időben vagyunk, de az eddigi választások is legtöbbszörre köznap voltak s csak kivételesen vasárnap. A választási elnökök megválasztásánál az eddigi gyakorlat nem volt tekintettel azok pártállására és most egy-két kivétellel a régi elnökök vannak kijelölve.

Dr. Donozslovits József említi, hogy a polgármester nem engedte meg, hogy a választók lajstromába betekintessenek, mert — ugymond — nem állhat oda mindig egy tisztviselőt a betekintő mellé ellenőrizni. Hát ha erre nincs ideje a tisztviselőnek, akkor ne legyen ideje a választásoknál elnökösködésre sem. Indítványozza, hogy ezek mint választási elnökök ne működhesnek.

Dr. Molnár Gyula a zárású jogán megfenyegeti a többséget, hogy ha az ilyen merev magatartást tanúsít és nem ad helyet az a kisebbségnek, akkor, ha majd a kisebbség többséggé lesz, akkor nagyon szomorú viszonyok fognak bekövetkezni.

A közgyűlés nagy többséggel az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Egyéb tárgyak.

Ezek után még csak a választások keltettek nagyobb érdeklődést s azután ismét nyugodtan haladt tovább a tárgyalás.

A városi adópénztárnál turesedésben volt ellenőri állásra Kanyó Jenő és a házipénztári tisztí állásra Radoszályevits Tivadar választott meg.

A város pénzét ismét a zombori takarékpénztárban és a kereskedelmi és iparkamrában helyezik el.

Az ó-becse-zombori vasut költségeihez való hozzájárulás ügyében a határozathozatalt ellhalasztotta a közgyűlés. Tudjuk, hogy a gazdasági bizottság 50.000 frtot hozott javaslatba. A közgyűlés azonban visszaadta az iratokat a tanácsnak azzal, hogy akkor terjesszen be érdemleges javaslatot, ha már az érdekelt községek nyilatkoztak és a szükséges költségek felől ismeretek lesznek. Egyébként a tervezett vasut eszméjét örömmel üdvözlö és elvben ki is mondja a segélyezést, tehát csupán annak mérve iránt fog később határozni.

A sikarai lövölde kiszélesítés iránti megkeresés oly elintéztetést nyert, mint a gazd. bizottság javasolta, t. i. a Sikarából újabb területet a város nem enged át.

A Papházy-féle alapítvány kamataiból 12 szerb menyecske részesült 42—43 frtnyi kibázasítási segélyben.

Egyéb kevésbé érdekes ügyek után a három utcának elnevezésére került a sor. A városbaza és a gör. ke. iskolaépület közötti kis utcát Városháza-utcának, a bajai utból a volt Radulovits ház mellett elágazó kis utcát Rövid-utcának, az ugyaninnen az árucarnok épülete mellett elágazó utcát Árucarnok-utcának, a ns. milíciási és Radisich utcák közötti szűk utcát pedig Szűk-utcának nevezte el a közgyűlés.

A közgyűlés 11 órakor ért véget.

Ujdonságok.

Egy kis mementó. Laptársunk a „Z. és V.” nincs megeledeve azzal, hogy a városi törvényhatósági bizottsági tagválasztást december 11-ére, tehát hétköznapra tűzte ki a legutóbbi közgyűlés, mert — ugymond — hétköznapon a választók egy része mezei munkával van elfoglalva s így akadályozva van a szavazásban. A közgyűlésen ez irányban történt felszólalásoknak csak annyi a bece „ut aliquid fecisse videatur”. Mert ha jelentene is valamit ezen érv, kétségtelen, hogy az egyik részre ép oly jelentőséggel bír, mint a másikra az, miszerint a választók túlnyomó része a választási actusnál részt vehessen; de nem tagadható el az, hogy míg a választásnak hétköznapra való kitűzése egyrészt megfelel a városunkban régóta divó gyakorlatnak, másrésztl épen arra alkalmas, hogy a választások biggadt és komoly menetét biztosítsa, eltekintve azon tényről, hogy a választó polgárokat jelenleg a mezei munka a választáson való megjelenéstől vissza nem tarthatja, mivel a mezei munka már miundenit befejeztetett. Kétségtelen továbbá, hogy tünneppon sokkal több olyan elem verődik össze, melynek a választásokra való befolyása semmi tekintetben sem kívánatos. Hatbatós módja a választásoknál előfordulni szokott rendetleniségek elkerülésének az, ha a „nem szavazók” befolyásának lehetőségét a minimura redukáljuk. Ezt pedig jobban érjük el akkor, ha hétköznapra tűzzük ki a választást.

A második kérelem az, hogy nem ellenzéki korifeusok lettek a választási helyettes elnökök. Valóban nagyon esodáljuk, hogy a t. centrum a városi ügyek intézésénél is osztrantive merev politikai állaspontra helyezkedik. Mi azt gondoljuk, hogy a bizottsági tagválasztás nem politikai kérdés, hanem kizárólag városi ügy, melybe a politikát belekeverni nem helyes. A t. centrum is mindig ezt hangoztatja, persze csak addig, míg annak consequentiát nem kell levonni. A consequentia pedig az, hogy a választás vezetésére olyan férfiakat kell kijelölni, akik gyakorlatuknál fogva is hivatottak fontos megbízatásuk pontos teljesítésére. Nem vonjuk kétségbe azt, hogy az ellenpárt részéről javaslatba hozott igen tisztelt urak is a legnagyobb objectivitással oldanak meg feladatukat, de ugy a legutóbb lefolyt, mint az előző biz. tag választások is eme férfiak elnöklete alatt eszközöltettek, kiknek vezetése ellen tudunkkal az ellenpártnak sem volt kifogása és így igen természetes, hogy ezeknek újból való megválasztása figyelemmel ez irányban tanusított igazságszeretettükre és tapasztalataikra, mindkét részre kívánatos volt.

A t. centrum a hely. elnököket a választások ellenőrzése céljából saját tagjai közül óhajtotta megválasztatni; ezen okból felhozott érvük is tarthatatlan, mivel tudunkkal a hely. elnökök functiója csak abból áll, hogy az elnök akadályoztatása esetén helyette elnökölnek.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium Kókay János zombori kir. pénzügyhatósági szemellenőrt számvizsgálóvá nevezte ki.

Főispáni ebéd. Dr. Vojnits István szerdán ebédet adott, a melyen résztvettek: Schlagetter Gyula, Thurszky Jenő, dr. Gertinger Pál, Dekker Pál, Valter Nándor, dr. Balogh Ernő, dr. Pataj Sándor, Paul Kálmán, Kozzár Zsigmond, Drescher Ede, Veszelszky Péter, Medveczky Zsigmond, Gerevits Gusztáv, Zsulyevits Ernő, Tibor Mihály, dr. Thurszky Zsigmond, Czedler János, dr. Vadas Kálmán, dr. Danninger Ádám, Falcione Gusztáv, dr. Alföldy Árpád, Bikár Peter, Pavlovits Jenő.

Vasutigazgatói értekezlet Budapesten. A magyar államvasutak igazgatósága december 5-ikére Budapestre értekezletre hívta meg az összes magyarországi és ausztriai vasutak igazgatóságait. Az értekezlet összehívásának főcélja a milleniumi kedvezményes tarifák megállapítása, valamint a sokat megvitattott malatászállítási tarifák rendezése. Az osztrák államvasutak igazgatósága az összes osztrák vasutak nevében a meghívás elfogadásáról már értesítette a magyar államvasutak elnökét.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegei kereskedelmi és iparkamara 1895. évi november hó 30-án szombaton d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor saját helyiségében ülést tart. Az ülés tárgysorozata a következő: A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. Elnöki jelentések. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. Interpellációk és indítványok. A kereskedelemügyi miniszter ur 71583. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Mindszent község piaci helypénzszabályzatát. A kereskedelmi miniszter ur 72253. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Budapest főváros fölterjesztését, hogy az elektromos világitási és erőátviteli vezetékek létesítésével foglalkozó ipart a képesítéshez kötött iparágak közé sorozza. A soproni kamara átirata az állami magvizsgáló állomások szaporítása ügyében tett fölterjesztése pártolását. A kolozsvári kamara átirata az 1887. évi XVII. t. c. oly irányú módosítása ügyében, hogy a vidéki városokban is megengedtesék az ipartestületnek iparszövetkezetek szerinti való alakítása. A marosvásárhelyi kamara átirata az árunyilatkozatok kiállítását körülíró módosítások kérelmezésének pártolását. A temesvári kamara átirata az általa létesített kiviteli iroda ügyében. A kereskedelmi és iparkamarák pécsi országos értekezletének jegyzőkönyve. Jegyzőkönyv a gyarmataru és detail-kereskedők országos kongresszusát előkészítő bizottság üléséről és meghívás a kongresszusra. Az elnökség jelentése a közös bizottság november 18-iki ülésének határozatairól. Több ipartanács tagjainak megválasztása. Az elnökség előterjesztése a kamarai székház építési ügyére vonatkozólag.

Öz- és nyulvadászat Bars megyében. E hó derekán tartattak meg a Mörice-családi bérlet vadászterületén a szokásos hajtóvadászatok. A két napig tartó bajtasok eredménye: 10 drb ózba, 250 drb nyul, 4 róka, 18 fogoly. A vadászatban vármegyei vadászai közül részt vettek: Vermes Béla és Latinovits Géza. A vadászat végeztével — az erdség kellő közepén vadregényesen fekvő, volt Pálos kolostorban — dusan terített asztalok vártak a vendégekre. A háziasszonyi tisztet Szájbély Árpádné urnó teljesítette. A vadászatokról a vendégek kihajtottak Lipthay Guidó bors-füssi nagybirtokos európai hírű és nagyszerűen berendezett amerikai-orosz ütető telepre. Valósággal el voltak ragadtatva a vendégek a kiváló tenyészanagy látára. Ez alkalommal a szakértő háziur ütető versenyeket is rendezett, a mintaszerűen berendezett ütető-versenypályáján.

Eljegyzés. Molnár Ferenc bezdáni igazgató-tanító eljegyezte Radics Jolán kisasszonyt, bezdáni tanítót.

A
szék el
az újv
kérdés
címlett
szerkesz
elő, aki
alkalmaz
vannak
bekezt
és valós
Tómiés
zetiség
frt pénz
Cse
vasárnap
ségről és
márc. 14.
kozmába
tőle 200
2000 frt
megszók
keresi, tu
ség meg
Pót
Bács nagy
küli pótv
Bü
vénysek
a hitelise
Tan
sokör sajt
rendezett
mellett jar
Ferenc 20
Nagy Káro
10 kr, H
petánovics
Béla 20
20 kr, N
Licht Géa
Berta 10
a felülfiz
Apo
egylet 189
tanfolyam
helyre pály
életév köz
szerűleg ki
nyek a sz
folyó évi d
vörös-keres
utca 2.) fo
folyamodó
anyakönyvi
nok, helye
c) erkölcs
hivataltól,
is kiállít
gyarul és e
tud s kell
nyitvány (ó
sáról); f) eg
Ag7
lakos e f
linkának s
Kocsijára s
ért, a gyp
és a járó-ke
A pálnka r
Adak
paplak fele
kozak: A
Bács-szerem
politikai k
tornai főne
(Obrovác) J
Hugó ispán.
Tolv
gos tolvaj
pivnicai ces
István és t
milíciási és
csendőrök
rendbeli l
tartóztatták
nyomozást,
a tolvajmest
hurokra.
Körö
Faszt Jano
mitás bütt
éves, nős,
testalkata
szine vörö
többször sze
bajnsza rik
magyar, ruz
pörge kalap.
Katu
ottani „Kata
mlatság (ke
sebb hangza
Mu
„Any
a sajtó Ká
nek címe: „
tanulmány.
A teljesen k
és mely gon
cél elérésé
természetud
mikép lehet
tárgyakról g
tetni. Mind
tudós szerző
végzett, kü
évek s az e
akarják belá
rendeltetés
mely figyelm
egyszerű ma

Városi közgyűlés.

Szerdán ismét népes közgyűlése volt Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának. A városbaza díszes nagytermet megtöltötték a bizottsági tagok.

Pár perccel 9 óra után nyitotta meg dr. Vojnits István főispán a közgyűlést, melynek első tárgya a polgármesteri jelentés volt. A város közállapotairól szóló jelentés a következő:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A múlt hóban tartott rendes közgyűlés óta lefolyt időre vonatkozólag van szerencsém jelentésemet a közgyűlés állapotáról a következőkben előterjesztenem:

I. A tanács iktatóba beérkezett és elintézendő volt 2525 drb, ebből elintéztetett 1734 drb, elintézendő még 791 drb.

II. A városi rendőrkapitánysághoz érkezett 852 drb, ebből elintéztetett 823 drb, elintézés alatt van 29 drb.

Kihágási ügydarab befolyt 90, mely mind elintéztetett.

Tíz eset nem fordult elő. A közbiztonság általában jó volt.

Eltoloncoltatott 4, áttoloncoltatott 3 egyén.

A községi bírósághoz október hó végéig beérkezett ügydarabok mind elintéztettek.

III. A város házipénztárában a készpénzmaradvány 13,274 frt 33 kr.

Birtokváltozási illeték címén befolyt a múlt hóban 708 frt 33 kr.

A városi adópénztárba befolyt a múlt hóban állami adó 20,781 frt 82 kr, városi pótdadó címén 6964 frt 85 kr, utadó címén 762 frt 19 kr, hadmentességi díj fejében 52 frt.

IV. Városunk területén az egészségügyi viszonyok a múlt hó folyamán általában kedvezők voltak; hevenyfertőző betegségek esetei előfordultak ugyan, de csak szorványosok.

Az iskolába járó gyermekek egészségügyi állapota szintén kedvező volt; a gyermekek a tanév kezdetén újra beoltottak, szemek pedig trachomára megvizsgáltattak; a csekély számú trachomások elkülönítettek és gyógykezelésre utasítottak.

A helyi piac élelmi cikkei megvizsgáltattak, az észlelt csekélyebb jellegű visszaélésektől eltekintve, rendellenesség nem fordult elő.

Orvosrendőri boncolás egy esetben volt, mely alkalomból gondatlanságból elkövetett emberölés lett megállapítva.

V. Bár a tekintetes törvényhatósági bizottság előtt van a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak intézkedése az anyakönyvi teendőik ellátása tárgyában, mégis külön kiemelésre tartom azon kormányintézkedést, melylyel a belügyminiszter ur méltányolva a város közönsége által tett felterjesztés indokait, a város iránti kétségbevonhatlan jóakarattal, hozzájárult ahhoz, hogy még egy tanácsnoki állás rendszerességgel, a kinek tisztí fizetése és lakbéré nem a város házipénztárára által, hanem a belügyminiszter által fog fedeztetni.

Ezen jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Főolvasztatt ezután József főhercegnek lapunkban már közölt köszönő irata, melyet a László fia halála alkalmából hozza intézett részvéttel adott. A közgyűlés hódoló tisztelettel vette tudomásul.

Gr. Festetics Andor tudatja, hogy földmíveléstügyi miniszteri állásától megvált és dr. Darányi Ignác tudatja, hogy annak helyébe kineveztetett. A közgyűlés — régi szokáshoz képest — fölirattal üdvözlö az új minisztert.

A belügyminiszter — mint már megirtuk — leirt a városhoz, tudára adja, hogy hajlandó egy tanácsnokot fizetni, ha a város még egy ilyen állást szervez a végből, hogy ez kizárólag az anyakönyvezéssel foglalkozzék.

Paul Kálmán bizottsági tag e tárgynál felszólal. Elmondja, hogy ezidőszent két jegyző és két irnok is foglalkozik az anyakönyvezéssel. Ki fizeti majd az irnokokat. Szükségesnek tartja, hogy legalább ezeket is az állam fizesse.

egy-et-mást hallva fölébe és sóváran fogott rögtön a dráma olvasásához. Ha ismeri kegyed Grabbe műveit, úgy ne csodálkozzék azon, ami most következik. Vornbagen borzalommal olvasta el körülbelül felét a műnek, de aztán reszkető kezekkel dobta félre, kiszaladt szobájából s be sem mert addig menni, míg az elhivatott Heinének következő szavakkal át nem adta a könyvet: „Vigye innen, mert nem vagyok képes aludni az éjjel, ha e könyvvel egy szobában leszek.”

Láthatja tehát, hogy nem csak kegyed, de egy Voltaire, egy Vornbagen is meglakol kíváncsiságáért. Hiába, a tudvágyat nagyon gyakran kellemetlenséggel kell megfizetni.

... Mikor felséges királyunk éljenzésektől s szép emlékektől kísérve hagyta el Kolozsvárt: a kíváncsi tömeg lelkenedve rohamt fel a Bánffy-palotába, meg tudandó, vajjon egy eleven királynak milyen lakosztálya van, milyen fotelben ül, milyen laivoirban mosakodik stb. S miközben nagy bámulva végignézte mindenki a „látományokat”: a másik szobában egy dicső férfi, akiben a honszerelm s a király személye iránti rajongás nagy: kíváncsiságból egy fésűt vett fel a tükörről, s a királyi eszközzel saját koponyáját vakarintotta meg. A rajongónak ennyi azonban nem elég. A szoba másik felében egy értékesebb tárgy öltözött szemébe s azt annyira megnézte, mondhatnám hipnotizálta, hogy az már a hipnotizőr zsebe felé veté útját, kitérő médiumnak mutatván meg magát. A királynak e nagy tisztelője mily kedves emléket vitt volna magával, ha én e percben be nem nyitok, s meg nem zavarom kísérletét. Kíváncsiságával tehát ő is megjárta, ha más módon is, mint a már említették. A hány ember... il y a fagot et fagot. De mi haszna, ha Mihászna ilyenkor nincs jelen s meg nem magyarazza az illetőnek, hogy a tulságos honszerelm s királyi iránti rajongás káros hatású, amennyiben kárt okoz, s hogy igyekezzék inkább az anarchizmussal vegyíteni egy kissé alattvalói hűségét, mert — rőndnek muszaj lönyyi!

Szalárdy Pogány.

A polgármester teljesen meg van elégedve a miniszter határozatával. Szerinte most még többet kívánni nem lehet. Magában véve ez is sok, hogy a tanácsnokot a város közönsége választja és mégis az állam fizeti. Felemlíti, hogy a két jegyző az anyakönyvezés mellett rendes közigazgatási teendőket is végez.

A közgyűlés elfogadta az állandó választmánynak azt a javaslatát, melyszerint a város egy új tanácsnoki állás szervezését kimondja s a szervezési szabályrendeletet ehhez képest módosítja.

Kimondotta a közgyűlés, hogy Kolozsvár város közönségének megkeresésére pártoló föliratot intéz a pénzügyminiszterhez a hirlaphirdetési bélyeg eltörlése vagy esetleg leszállítása iránt Kolozsvár által hozzá intézett föliraatra vonatkozólag.

Bács-Bodrogh vármegye közönsége Zomborban trachomakórház fölállítását tervezi s megkeresi a város közönségét hozzájárulás iránt. A közgyűlés — mint a gazdasági és pénzügyi bizottság is javasolta — kimondja, hogy az eszmét szíves örömmel üdvözlö, — és ez már elterjedt a vármegyének e célból telekre szükségére lesz (a vármegye tulajdonát képezik és tressen állanak most is a volt közöshadseregbeli laktanyák), úgy hajlandó a telek átengedése iránt annak idején tárgyalásokba bocsájtózkodni.

A legtöbb adófizetők névjegyzékét az igazoló választmány benutatta. Most már az végleg megvan állapítva. Sándor Béla választott vármegyei bizottsági tag is és Jakobsits Mihály amellet, hogy virilista, egyszersmind választott városi bizottsági tag is lévén, ezek nyilatkozatra bivatnak föl az iránt, hogy melyik tagságukat tartják meg.

Bizottsági tagválasztások.

A polgármester bejelentette a közgyűlésnek, hogy a törvényhatósági bizottságból ez év végével kilépnek: a belvárosban dr. Balogh Ernő, Danczer Kornél, dr. Grünner Samu és Karakasevits Milivoj; a felsővárosban Andráska Alajos, Francz Mór, Loógo Simon, Radicevits Sándor és Zsulyevits Ernő; a cservenkában Bikár Lázár, Ferencsevits Dóme, Ilkits Száva, Konyovits Simon és Kupuszarevits Lyubomir; a bányában Matarits Márkó, Pekánovits András, dr. Thurszky Zsigmond és Thum Vince; a szelencében Budimacz Antal, Bosnyák József, Harpf József, Jauch Ferenc, Lang Flórian és Torma József. Ezeket kivül tress az évközben elhunyt Radulovits Szilárd és Zsuffa Vince biz. tagok helye is.

Tehát választandó lesz: 1. a belvárosban 4 tag 6 évre; 2. felsővárosban 5 tag 6 évre és 1 tag 3 évre; 3. cservenkában 5 tag 6 évre; 4. bányában 5 tag 6 évre; 5. szelencében 6 tag 6 évre.

Az állandó választmány javasolja, hogy a választások december 11-ére tüzessenek ki; választási elnökök és alelnökök legyenek: a belvárosban elnök Tarczay Mór, alelnök dr. Falcione Nándor; a felsővárosban elnök Bittermann Nándor, alelnök Ambrózovits Gyula; a cservenkában elnök dr. Krónits István, alelnök Bugarszky Miklós; a bányában elnök dr. Thurszky Zsigmond, alelnök Karakasevits Milivoj; a szelencében elnök dr. Gertinger Pál, alelnök Perviz Sándor.

Dr. Molnár Gyula kifogásolja a választási napot; december 11-e hétköznapra esik s az a népnek nem alkalmas. Azonkivül indítványozza, hogy elnökül mindentitt ellenzéki emberek választassanak meg.

A polgármester válaszolt, szerinte a nép most nincs elfoglalva külső munkával, mert hiszen téli időben vagyunk, de az eddigi választások is legtöbbszörre köznap voltak s csak kivételesen vasárnap. A választási elnökök megválasztásánál az eddigi gyakorlat nem volt tekintettel azok pártlálásra és most egy-két kivétellel a régi elnökök vannak kijelölve.

Dr. Donozlovits Jozsef említi, hogy a polgármester nem engedte meg, hogy a választók lajstromába betekinthessenek, mert — ugymond — nem állhat oda mindig egy tisztviselőt a betekintő mellé ellenőrizni. Hát ha erre nincs ideje a tisztviselőnek, akkor ne legyen ideje a választásoknál elnökösködésre sem. Indítványozza, hogy ezek mint választási elnökök ne működhesselek.

Dr. Molnár Gyula a zárszó jogán megfenyegeti a többséget, hogy ha az ilyen merev magatartást tanúsít és nem ad helyet az a kisebbségnek, akkor, ha majd a kisebbség többséggé lesz, akkor nagyon szomorú viszonyok fognak bekövetkezni.

A közgyűlés nagy többséggel az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Egyéb tárgyak.

Ezek után még csak a választások keltettek nagyobb érdeklődést s azután ismét nyugodtan haladt tovább a tárgyalás.

A városi adópénztárnál tressedésben volt ellenőri állásra Kanyó Jenő és a házipénztári tisztí állásra Radoszávlyevits Tivadar választatott meg.

A város pénzét ismét a zombori takarékpénztárban és a kereskedelmi és iparbankban helyezik el.

Az ó-beese-zombori vasut költségeihez való hozzájárulás ügyében a határozathozatát elhalasztotta a közgyűlés. Tudjuk, hogy a gazdasági bizottság 50.000 frtot hozott javaslatba. A közgyűlés azonban visszaadta az iratokat a tanácsnak azzal, hogy akkor terjesszen be érdemleges javaslatot, ha már az érdekelt községek nyilatkoztak és a szükséges költségek felöl ismeretek lesznek. Egyébként a tervezett vasut eszméjét örömmel üdvözlö és elvben ki is mondja a segélyezést, tehát csupán annak mérve iránt fog később határozni.

A sikarai lövőde kiszélesítése iránti megkeresés oly elintéztetést nyert, mint a gazd. bizottság javasolta, t. i. a Sikarából újabb területet a város nem enged át.

A Papházy-féle alapítvány kamataiból 12 szerb menyecske részlett 42—42 frtnyi kibázasítási segélyben.

Egyéb kevésbé érdekes ügyek után a három utcának elnevezésére került a sor. A városháza és a gör. kel. iskolaépület közötti kis utcát Városháza-utcának, a bajai utból a volt Radulovits ház mellett elágazó kis utcát Rövid-utcának, az ugyaninnen az árucarnok épülete mellett elágazó utcát Árucarnok-utcának, a ns.-militári és Radisch utcák közötti szűk utcát pedig Szűk-utcának nevezte el a közgyűlés.

A közgyűlés 11 órakor ért véget.

Ujdonságok.

Egy kis mementó. Laptársunk a „Z. és V.” nincs megelegetve azzal, hogy a városi törvényhatósági bizottsági tagválasztást december 11-ére, tehát hétköznapra tűzte ki a legutóbbi közgyűlés, mert — ugymond — hétköznapon a választók egy része mezei munkával van elfoglalva s így akadályozva van a szavazásban. A közgyűlésen ez irányban történt felszólalásoknak csak annyi a bece „ut aliquid fecisse videantur”. Mert ha jelentene is valamit ezen érv, kétségtelen, hogy az egyik részre ép oly jelentőséggel bír, mint a másikra az, miszerint a választók tulnyomó része a választási actusnál részt vehessen; de nem tagadható el az, hogy míg a választásnak hétköznapra való kitűzése egyrészt megfelel a városunkban régóta divó gyakorlatnak, másrészt éppen arra alkalmas, hogy a választások biggadt és komoly menetét biztosítsa, eltekintve azon tényről, hogy a választó polgárokat jelenleg a mezei munka a választáson való megjelenéstől vissza nem tarthatja, mivel a mezei munka már miundenütt befejeztetett. Kétségtelen továbbá, hogy ünneppon sokkal több olyan elem verődik össze, melynek a választásokra való befolyása semmi tekintetben sem kívánatos. Hatátoos módja a választásoknál előfordulni szokott rendetlenégek elkerülésének az, ha a „nem szavazók” befolyásának lehetőségét a minimumra redukáljuk. Ezt pedig jobban érjük el akkor, ha hétköznapra tűzzük ki a választást.

A második kérelem az, hogy nem ellenzéki korifeusok lettek a választási helyettes elnökök. Valóban nagyon esodáljuk, hogy a t. centrum a városi ügyek intézésénél is oszttentative merev politikai álláspontra helyezkedik. Mi azt gondoljuk, hogy a bizottsági tagválasztás nem politikai kérdés, hanem kizárólag városi ügy, melybe a politikát belekeverni nem helyes. A t. centrum is mindig ezt hangoztatja, persze csak addig, míg annak consequentiáit nem kell levonni. A consequentia pedig az, hogy a választás vezetésére olyan férfiakat kell kijelölni, akik gyakorlatkual fogva is hivatottak fontos megbízatásuk pontos teljesítésére. Nem vonjuk kétségbe azt, hogy az ellenpárt részéről javaslatba hozott igen tisztelt urak is a legnagyobb objektivitással oldanak meg feladatukat, de úgy a legutóbb lefolyt, mint az előző biz. tagválasztások is eme férfiak elnöksége alatt eszközöltettek, kiknek vezetése ellen tudunkkal az ellenpártnak sem volt kifogása és így igen természetes, hogy ezeknek nüböl való megválasztása figyelemmel ez irányban tanúsított igazságszeretettelre és tapasztalataikra, mindkét részre kívánatos volt. A t. centrum a hely. elnököket a választások ellenőrzése céljából saját tagjai közül óhajtott megválasztatni; ezen okból felhozott érvtik is tarthatatlan, mivel tudunkkal a hely. elnökök functiója csak abból áll, hogy az elnök akadályoztatása esetén helyette elnökölnek.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium Kókay János zombori kir. pénzügyigazgatósági számellenőrt számvizsgálóvá nevezte ki.

Főispáni ebéd. Dr. Vojnits István szerdán ebédet adott, a melyen résztvettek: Schlagger Gyula, Thurszky Jenő, dr. Gertinger Pál, Dekker Pál, Váler Nándor, dr. Balogh Ernő, dr. Pataj Sándor, Paul Kálmán, Kozzár Zsigmond, Drescher Ede, Veszolovszky Péter, Medvezky Zsigmond, Gerevits Gusztáv, Zsulyevits Ernő, Tibor Mihály, dr. Thurszky Zsigmond, Cziedler János, dr. Vadas Kálmán, dr. Danninger Ádám, Falcione Gusztáv, dr. Alföldy Árpád, Bikár Péter, Pavlovits Jenő.

Vasutigazgatói értekezlet Budapesten.

A magyar államvasutak igazgatósága december 5-ikére Budapestre értekezletre hívta meg az összes magyarországi és ausztriai vasutak igazgatóságait. Az értekezlet összehívásának főcélja a milleniumi kedvezményes tarifák megállapítása, valamint a sokat megvitattott malátaszállítási tarifák rendezése. Az osztrák államvasutak igazgatósága az összes osztrák vasutak nevében a meghívás elfogadásáról már értesítette a magyar államvasutak elnökét.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1895. évi november hó 30-án szombaton d. u. 4 1/2 órakor saját helyiségében ülést tart. Az ülés tárgysorozata a következő: A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. Elnöki jelentések. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. Interpellációk és indítványok. A kereskedelemügyi miniszter ur 71583. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Mindszent község piaci helypénzszabályzatát. A kereskedelmi miniszter ur 72253. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Budapest főváros fölterjesztését, hogy az elektromos világítási és erőátviteli vezetékek létesítésével foglalkozó ipart a képesítéshez kötött iparágak közé sorozza. A soproni kamara átirata az állami magvizsgáló állomások szaporítása ügyében tett fölterjesztése pártolásáért. A kolozsvári kamara átirata az 1887. évi XVII. t. c. oly irányu határozatának módosítása ügyében, hogy a vidéki városokban is megengedjék az ipartestületeknek iparcsoportok szerint való alakítását. A marosvásárhelyi kamara átirata az árunyilatkozatok kiállítására körüli módosítások kérelmezésének pártolásáért. A temesvári kamara átirata az általa létesített kiviteli iroda ügyében. A kereskedelmi és iparkamarák pécsi országos értekezletének jegyzőkönyve. Jegyzőkönyv a gyarmatárú és detail-kereskedők országos kongresszusát előkészítő bizottság üléséről és meghívás a kongresszusra. Az elnökség jelentése a közös bizottság november 18-iki ülésének határozatairól. Több ipartanács tagjainak megválasztása. Az elnökség előterjesztése a kamarai székház építési ügyére vonatkozólag.

Őz- és nyulvadászat Bars megyében. E hó derekán tartattak meg a Mörice-saládi bérlet vadászterületén a szokásos hajtóvadászatok. A két napig tartó hajtások eredménye: 10 drb őzbak, 250 drb nyul, 4 róka, 18 fogoly. A vadászatban vármegyénk vadászai közül részt vettek: Vermes Béla és Latinovits Géza. A vadászat végeztével — az erdőség kellő közepén vadregényesen fekvő, volt Pálos kolostorban — dusan terített asztalok vártak a vendégekre. A háziasszonyi tisztet Szájbély Árpádné urnő teljesítette. A vadászatokról a vendégek kihajtottak Liphay Guidó bors-füsti nagybirtokos európai hírű és nagyszerűen berendezett amerikai-orosz üteget telepére. Valósággal el voltak ragadtatva a vendégek a kiváló tenyészanyag láttára. Ez alkalommal a szakértő házúr ütegető versenyeket is rendezett, a mintaszerűen berendezett ütegető-versenypályáján.

Eljegyzés. Molnár Ferenc bezdáni igazgató-tanító eljegyezte Radics Jolán kisasszonyt, bezdáni tanítót.

A
szék el
az újve
kérdés
címme
szerkes
elő, aki
alkalmaz
vannak
bekezt
és valós
Tóncs
zetiség
frt pénz
Cse
vasárnap
ségről és
márc. 14.
kozmab
tőle 200
2000 frt
megszokt
keresi, tu
ség megí
Pót
Bács nagy
küli pótv
Büti
vénysek
a hiteles
Tan
sokör sajt
rendezett
mellett jar
Ferenc 20
Nagy Káro
10 kr, Hy
petányovits
Béla 20
20 kr, N
Licht Géza
Berta 10 k
a felülz
Áp
egylet 189
tanfolyam
helyre pály
életév közi
szerüleg ki
nyek a szí
folyó évi d
vörös-keres
utea 2.) fo
folyamodó
anyakönyvi
koru, belee
c) erkölcs
hivatallól,
ki kiállítand
gyarul és e
tud s kellő
nyitvány fo
sáról; f) eg
Agv
lakos e lő
linkának s
kocsijára s
ért, a gyp
és a járó-le
A palinka
Ada
paplak fele
kozak: A
Bács-szerem
politikai kö
tornai főne
(Obrovác) I
Hugó ispán.
Tolv
gos tolvaj
pivnicai esz
István és t
militári és
csendőrök
rendbeli kö
tartóztatták
nyomozást,
a tolvajmest
hurokra.
Körö
Fasz János
mítés bütt
és, nos,
testalkata
színe vöröse
többször sze
bajusza rik
magyar, run
pörge kalap
Kata
ottani „Kata
multság (k
sebb hangu
M
„Any
a sajtó Ká
nek címe: „
tanulmány.
A teljes kin
és mely gon
cél elérésé
természettud
mikép lehet
tárgyakról g
tetni. Mind
tudós szerző
végzett, kü
lévek s az
akarják bel
rendeltetés
mely figyel
egyszerű ma

A „Zasztava“ sajtópöre. A szegedi esküdt-szék előtt f. hó 25-én, hétfőn d. e. 9 órakor folyt le az újvidéki „Zasztava“ nak legújabb sajtótárgyalása. A kérdéses cikk f. év február havában „Nova Napasz“ címmel jelent meg s a cikk szerzője gyanánt a „Zasztava“ szerkesztője Tómiás Miklós szabadkai lakost állította elő, aki dr. Petrovich Dusan ügyvédi irodájában van alkalmazásban. A cikkben természetesen a magyarok vannak szidva, hogy ezek miként nyomják el a szerbeket, mint ölik ki belőlük a szerb tudást, lelkesülést és valóságilag janiésárokká teszik őket. Az esküdt-szék Tómiás Miklóst egyhangulag vétkesnek találta a nemzetiség ellen való izgatásban, mire a sajtóbíró 500 forint pénzbüntetésre és egy évi fogházra ítélte a vádlottat.

Csalás. Gere Urbán zentai lakos f. hó 24-én, vasárnap nagy bánatosan megjelent az ottani csendőrségnél és sirva panaszkodott el az ő nagy baját. F. év márc. 14-én Szabadkán jartában betért egy kisebbszertű kocsmába és ott egy elötte ismeretlen ember kicsalt tőle 2000 forintot, azt igérvén neki, hogy ad helyette 2000 forint árú hamis bankót. Az ismeretlen bankóáros megszökött tőle, amint a 200 forintot átvette s azóta hiába keresi, tudakolja, nem bír a nyomára jönni. A csendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot.

Pótvásár. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Bács nagyközségbe december hó 2-ra állatfelhajtás nélküli pótvásárt engedélyezett.

Hitelesítési tárgyalás. Az újvidéki kir. törvényszék az O-Palánka község határozati ügyében a hitelesítési tárgyalást december hó 5-re tűzte ki.

Táncmulatság. A Bodrogh-Monostorszegi Olvasókör saját könyvtára javára f. hó 23-án táncmulatságot rendezett. A fiatalok reggeli 4 óráig folytonos jókedv mellett járt a talp alá valókat. Felülfizettek: Gubitz Ferenc 20 kr., N. N. 10 kr., Osztrogonac István 10 kr., Nagy Károly 20 kr., Farsang Pál 10 kr., Földy Paula 10 kr., Hvek Károly 20 kr., László György 20 kr., Kapetanovics János 60 kr., Bruck Gusztáv 20 kr., ft. Nagy Béla 20 kr., Kányi János Zombor 80 kr., Maller Laura 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr. Bezdán, Licht Géza Bezdán 10 kr., Flesbl Simonné 20 kr., Ganzl Berta 10 kr. A rendezőség ez uton fejezi ki köszönetét a felülfizetőknek.

Ápolónők felvétele. A magyar vörös-kereszt egyesület 1896. évi január hó elején új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébetkórházban. A betöltendő 11 helyre pályázhat minden fedhetlen előéletű nő 20-40 életév között, ki erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatás-szerűleg kíván az ápolónői életpályára lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal felszerelve legkésőbb folyó évi december hó 20-ig terjesztendők be a magyar vörös-kereszt egyesület igazgatóságához (IV. Koronaherceg-utca 2.) hol a közelebbi feltételek is megtudhatók. A folyamodványhoz mellékelendők: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető férjzett vagy kis-korú, beleegyezése a férjnek, szülőinek vagy gyámának; c) erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkesi hivataltól, nagyobb városokban az illető hatóság által is kiállítandó; d) bítelek bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felzárkózási képességgel bír; e) hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; f) egészségi és himlőoltási bizonyítvány.

Agyonította magát. Ruskner Tósa újvidéki lakos e hó 17-én korán reggel neki adta magát a pálinkának s abból torkig szitta magát. Jól ellátva felült kocsijára s elhajtott. Mikor az almási-féle templomhoz ért, a gyeplőszár kiesett kezéből, mire a ló megállt — és a járó-kelő község Ruskner halva látta kocsiján. A pálinka megölte.

Adakozás. A szabadkai ev. missio templom és paplak felépítésére újabban vármegyénk területéről adakoztak: Angermann József (Apatin) gyűjtése 12-75. Bács-szeremi esp. gyűjtése 100 ft. Heinecz Albert eszarnai főmérnök (Kis Szatpár) 5 ft. Mallin Károly (Obrovác) 1 ft. O-Kér polit. község 5 ft. Toperczer Hugó ispán (Sári puszt) gyűjtése 50 ft.

Tolvaj- és csalásözveket. Egy valóságos tolvaj- és csalásbandának a nyomára jött reá a pivnicai csendőrség. Folyó hó 27-én 7 embert, Novics Istvánt és társait, pivnicai, sztanisicai, esonoplai, nemes-militicsi és zombori lakosokat kísérték be a pivnicai csendőrök a zombori kir. ügyészség börtönébe. Többrendbeli lopás, orgazdaság és okirathamítás miatt tartóztatták őket le. A csendőrök tovább folytatják a nyomozást, miután a banda tagjai — a kik regóta üzik a tolvajmesterséget — még korán sem kerültek mind burokra.

Körözés. A szabadkai kir. törvényszék körözötti Faszt János, volt zombori lakost, a ki magán okirathamítás bűntette miatt van vádolva. Személyleírása: 42 éves, nős, családos, korezmáros, nagysága 160 cm., testalkata kissé alacsony, jól termett, arca kerek, arcszíne vöröses barna, haja gesztenyeszín, szemek kékesekek, többször szemüveget visel, szemöldöke gesztenyeszín, bajusza ritkás, gesztenyeszín, barnás, nyelvismérete: magyar, rubázata: pantalló, sztrkés, nyári ruha, cipő, pörge kalap.

Katalin-bál. Kupuszán, folyó hó 23-án, az ottani „Kafana“-hoz címzett vendéglőben zártkörű táncmulatság (Katalin-bál) volt. A mulatság a legkedélyesebb hangulatban reggelig tartott.

Művészet és irodalom.

„Anyag és szellem“ Nem régen hagyta el a sajtót Kármán Pál torzsai ref. lelkész munkája, melynek címe: „Anyag és szellem.“ Bölcsészeti és csillagászati tanulmány. A felületesen izlett bölcsészeti elterít Istentől, a teljesen kimerített hozzá visszavezet. A nagy tudomány és mely gondolkodásu szerző irányt óhajjt kijelölni azon cél eléréséhez, hogy mikép lehetne a bölcsészetet a természettudománnyal megegyeztetni, s ebből kifolyólag mikép lehetne azt, mit az emberi elme a fentebb említett tárgyakról gondolhat, a kijelentett vallással megegyeztetni. Mindenekelőtt annak kijelentésével tartozunk a tudós szerzőnek, hogy műve megírásával hasznos dolgot végzett, különösen jelen korunkban, midőn az anyagi évek s az eszmék vegyes zűrzavarában oly kevesen akarják belátni s megismerni az emberi nem magasabb rendeltetését. Nagyon kívánatos volna, bár minél többen mély figyelemmel olvassák át eme tudományos és mégis egyszerű magyaros nyelven írt munkát. Az eszmék s

igazságok a figyelemmel olvasót a sivár életből kiragadják s megnyugtató érzésre emelik. Az előttünk fekvő munka a világ bölcsészeinek elmelkedéseit meggyőző-désen alapult megállapodásait ismerteti. — „Ember az ember“ című fejezetet igen szépen fejtegeti a szerző a materialisták ellenében, hogy egy örök világteremtő istenség megismerésében megállapodjék. Midőn így ír: „E minőségünkben, mint egyrészt testi fogatkozásaink miatt nem vagyunk képesek mint madarak levegőbe emelkedni, ugy szellemi korlátoltságunknál fogva nem vagyunk képesek mint a felsőbb lények az isteni tulajdonok megértésének magaslatára felemelkedni; s miként testi szemlünknek van határa, melyen túl a tárgyakat nem láthatjuk, ugy lelki szemlünknek is van határa, melyen túl a tudás megszűnik, s gondolataink nem egyebek, mint sötétségben való tapogatóások.“ — De valamint hogy testi szemünkkel látásunk határán ugy azozni tárgyát nem látunk, még nem következnek, hogy azozni tud semmi tárgy nem létezik; ugy hasonlóan abból, hogy lelki szemünkkel Isten örökkévalóságát és mindenhatóságát fel nem foghatjuk, okszerűen nem lehet következtetni Isten nem létezésére.“ — A többi fejezetek ben is igen tanulságos fejtegetésekre találunk, melyek még annál is inkább figyelemre méltók, mert a csillagászatlanoknak összefüggésben. Igen érdekes és mély buvárkodásra olvassmányok. A munka nyelvvezete szabatos, frázisok nélkül, magyaros és ami a legfőbb érdeme, hogy könnyen érthető. Mi csak azt kívánjuk a szerzőnek, haladjon ezen az uton és akkor: „Exegi monumentum aerae perennius.“

A „Vasárnapi Ujság“ nov. 24-iki száma 32 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Gyuratz Ferenc, a duánantuli ev. egyházkerület új püspöke.“ (Arcképpel.) Paál Istvántól. — „Nagy-Ecsed.“ Költemény E. Kovács Gyulától. — Regénytar: „Bácsi Jakab.“ Regényes történet a XVII. századbeli bajduvilágból. Irtá Deli. (Tury Gyula rajzaival.) — „Kaukázusi elbeszélések.“ Irtá Gyuevics P. P. Oroszból fordította Ambrozovits Dezső. (Képpel.) — „A kutyabűvölő.“ Pusztai életkép. Irtá Szívós Bela. — „A eszláv néprajzi kiállítás Prágában.“ (Képpel: 6 kép a magyarországi tót népalakok és hazák kiállításáról.) Dr. Jankó Janostól. — „Néhány szó Berthelotról, a francia köztársaság külügyminiszteréről.“ Hovsuy Lajostól. — „Biro Lajos, az Új Guineaba utazó magyar természet buvár.“ (Arcképpel.) — „Vanderbilt Consuelo esküvője.“ (Képpel.) — „A titkoltóság új kaszárnyája Budapesten.“ (Képpel.) — „Vilmos német császár rajza.“ (Képpel.) — „Egy új emlékoszlop Debrecenben.“ (Képpel.) — „Kossuth Lajos levele a prágai néprajzi kiállításra.“ — „Angster József orgona-építő.“ (A kassai székesegyház új orgonájának rajzával.) — „Aradmegye történetéből.“ (Képpel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egy-veleg, stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok“ kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve csak 1 ft 20 kr.

Befejezett díszmü. Mintegy fél év óta az ország közönsége feszült figyelemmel leste egy díszmü egyes fizetéseinek megjelenését, melyek ugy a kiállítás előkelősége, miut a bennük foglalt képek érdekessége, változatossága és páratlan szépsége által felülmutaltak mindent, ami hazánkban ez ideig e nemben forgalomba került. A „Röptében a Nagyvilág körül“ című díszmü ez, melyet az Egyetértés kiadóhivatala hozott forgalomba s melyből most kaptuk meg az utolsó, 16-ik fizetést, melynek fénypontja egy kép a budapesti temetőből a Bathyány-mauzóleummal, s Deák-mauzóleummal és Kossuth Lajosnak egyelőre még jeltelen sírjával. A többi kép is egytől-egyig érdekes és jórészt ritkán látogatott tájakról való felvétel. Megelégszünk az egyes címek felsorolásával: Washington szílfája és emlékmüve Cambridgeben — Windy Point, Pikes Peak Coloradoban. — Szikla-lakások Maucos Canyonban, Arizona. — Az „Alcazar“, „Cordova“ és „Ponce de Leon“ szállodák St.-Agostonban, Florida. — A De las Animas basadék Coloradoban. — Szabadságesarnok Philadelfiában. — A régi városkapu St.-Agostonban. — A három nővér (hegyecsucok) Cammore-ban, Canada. — Royal Gorge Coloradoban. — Az óriási Geizer kráterje Yellowstone National parkban. — A Hoodhegy, Oregon. — Shoshone vizesés Idahoban. — Grand Canyon a Yellowstone National parkban. — El Capitan a Josemité völgyben (California). — „Wawona“ az óriásfa a Mariposa-berekben, California. — Ez a fizet is, mint az eddigiek, megrendelhető vidékre való küldéssel együtt 35 krért az Egyetértés kiadóhivatalában, Budapest, papnövelde-utca 8., mely teljes díszkötésű példányokra is fogad el megrendeléseket 6 ft 50 krjával.

Színház.

Goldstein Számi.

Hétfő, nov. 25.

Bérlétszínhetben került ma színe az annyira népszerűvé vált Goldstein Számi. A darab maga egy nagy boldonság; finomabb izlés kielégítésére nem alkalmas, mindazonáltal nines eredeti ötletek híján, ugy hogy az ember nem egyszer kénytelen jóízűen mosolyogni. Roppant nagy izléstelenégek is vannak benne; a vastag, durva komikumtól csak ugy hemzseg, ami azonban a karzatnak végtelen mód tetszik. Nem csodáljuk, hogy e darab a budai szinkörben olyan népszerűsége tett szert, mert hát utóvégre is a színházak produkálhatnak olyat is, amir a közönségesebb izlés lelkesül fel. Nálunk is tapsolt a karzat s bizonyára fog is még ennek a darabnak tapsolni.

A Számi zsidógyerek szerepét Ferenczy Frigyes játszotta. Örömmel konstatáljuk azt, hogy Ferenczy ügyesen, kellő értelemmel játszott. Ha tovább is így igyekszik, csakhamar közönségünk kedvencévé válik és nem ok nélkül, mert határozott tehetség van benne s e mellett — ugy látszik — ambiciózus is. Nem volt egész tökéletes a mai alakítása, de amit produkált, azzal teljesen meg lehetünk elégedve. Kissé hideg volt; melegben, kedvesebben — a nélkül, hogy indiskrécióba essék — kellett volna a jöszivű zsidógyerek szerepét eljátszani. A közönség sűrűn tapsolt neki s az elért sikerét mi is örömmel konstatáljuk.

Mészáros Kornélia (Virág Toncsi) gyönyörűen énekel és kedvesen játszott. Szintén sűrű tapsokat aratott.

Nem hiába szereti őt annyira a zombori közönség, de méltán meg is érdemli. Epen ugy Laczkó Aranka (Kádár Teréz), aki mint mindig, ma sem tagadta meg önmagát, bár a szerepe épen nem volt olyan, hogy valami művészt produkálhatott volna. Károlyi Böske (Nelli) kedves színésznő; még hiányában van a kellő gyakorlatnak, de már is ügyesen játszik. Hidvéghy, Gyarmathy és Tisztai megállták a helyüket. Tuboly a mai pici kis szerepében is tulzolt. Keresztes A.-ról ismételt konstatáljuk, hogy játszani nem tud. Szebenyi fess volt, de a játékában nem volt semmi élet, semmi könnyedség! Szebenyi nem bonvivant!

A megboldogult.

Kedd, nov. 26.

Bisson eleven menetű vigjátéka.

Az előadás kissé gyöngye volt. A kevésbbé Szebenyt sikerült kissé előnyös oldaláról láthatnunk, a gazdag Duperont mutatta be. Elegans, előkelő megjelenésű volt; a szerepét is átgondoltan játszotta; ismételt az mondjuk azonban, hogy nekünk nem megfelelő bonvivant. A maihoz hasonló szerepeket játszhat. Elég ügyes és fess hozzá.

Lettellieu ügyvéd kisebb szerepét Gyarmathynak kellett volna adnia, de rekedtsége miatt helyettesítésre szorult.

Ferenczy a raffinurozott inas szerepében sokat megnevetette a publikumot.

A nők közül különösen kivált Laczkó és Tuboly. Szerepeik azonban nem valami tág teret engedtek a tehetségüknek.

Kis herceg.

Szerda, nov. 27.

Az operette zeneköltők királyának, a francia Lecocq Károlynak e kedves zenéjü művét adták elő szerdán. E majdnem félszázados életü operette, melyet a mi közönségünk az itteni társulatoktól már több ízben látott előadva, mitem vesztett kedvességéből és értékéből. Egy igazi nagy tehetség műve. A szerzőből az eredeti zenei gondolatok nem fognak ki az utolsó hangjegyig. Az operette cselekménye azonban — valószínűleg, mert különböző újabb operettekben más és más változásokban ugyanezt láttuk földolgozva — vesztett értékeségéből s ma már sablonos és elkopott. A mi ennek az operettnek még hosszu életet fog biztosítani, az kétségtelenül a zenéje.

Az előadás általában összevágó volt, s kedvező hatást gyakorolt a közönségre.

A címszerepet Gy. Mészáros Kornélia játszotta, ügyesen. Enekszámait szépen adta elő. Enekeit élvezettel hallgatja mindig a közönség, mert hangja tisztán cseng, indiszpozícióval sohasem kltzd a szinpadon. A hercegné kis szerepét Berezig Margit szintén kedvesen játszotta. Lángh Ödön a vívómester szerepében, néha kellő melegséggel játszott. Ferenczy ma kedvellen volt, s csak a harmadik felvonásban, mikor a gyáva könyvfaló nevelőlől a legrettenthetlenebb dragonyos lesz, kezdett visszaterni jó kedve. Erdélyi Otília az igazgató szerepét teljesen szintelenül játszotta.

A mi a karokat illeti, ma volt első alkalmunk a férfi és női karénekesek együttes kórusát hallani s ez alkalomból megjegyezzük, hogy a férfi kar aránytalan a nőihez, mit eléggé igazol az a körülmény, hogy a gyöngébb szoprán és alt uralkodik az erősebb tenor és bass felett. A férfi kórus gyenge volt, a női pedig nem elég összehangzó. Figyelmeztetjük azonban ezen estén észlelt körülményre az énekeseket, hogy ne tekintgessenek folytonosan a karnagyi pálcára, mintha attól várnák minden üdvösségüket, mert ez nagyon rontja az illuziót. Dellin verel dirigálta az operettet és igyekezett minél többet érvényre juttatni kis zenekarával az operette zenéjének szépségeiből.

A mostani előadás után immár konstatálhatjuk, hogy Fűrédü operette-előadásai a magasabb zenekritika szempontjából nem megfelelőek, de azért a társulat részéről eddig tapasztalt igyekezettel közönségünk igényeit kielégíthetik. Ha nem alkalmaznánk — mint annak idején említettük — a legszigorubb kritikát, ugy a mai darab és Nebántsvirág előadásáról csak azt mondhatnánk, hogy jó előadások voltak. De reméljük, hogy a szigoru kritika csak arra fogja ösztönözni az igazgatót, hogy a rendelkezésére álló erőket még nagyobb buzgalomra serkentse.

Jövő heti műsor. Hétfőn, december 2-án: Charlie néne (Brandon Tamás); keddén: Tüzérek a gyakorlaton (Delavigne); szerdán: Bányamester operette (Zeller); csütörtökön: A létért való küzdelem (Daudet); pénteken: szünnet; szombaton: Boszorkányvár operette (Millöcker); vasárnap: Csokon szerzett völegűy (Szigeti).

NYILTTÉR. *)

Nyilvános köszönet.

A tegnap eltemetett Schvanfelder Antal községi nyugalmazott aljegyzőnek maga a község saját költségén fényes temetést rendezett. Ezzel a község megmutatta, mily közkedvelt ember volt az elhunyt aljegyző, aki 61 éves korában kinos betegségben elhalt. Községünket 25 évig szolgálta. Kötelességünknek tartjuk nyilvános köszönetet mondani első sorban községünknek, azután Mikosevits jegyző urnak, továbbá a testületeknek és magánosoknak, akik a temetésen résztvettek és ezzel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

Moholon, 1895. évi november hó 25-én.

A család nevében:

Antok Sándor,

az elhunyt veje.

Dr. Thim József urnak

Zomborban.

Ön ezen lap utolsó számában a nyilttérben levelet intézett hozzám, — melyre feleletem a következő:

Ön ellen a mai napon a sajtópert megindítottam **rágalmasz** végett és ez által módot nyujtok önnek valótlan állításainak bizonyítására.

Addig is a laikus közönség némi tájékoztatására — anélkül, hogy önnel bírlapi polemikába bocsájtóznék —

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

a következőket kell kijelentem: Nem áll az, amint ön állítja, hogy elhunyt Ergh Mihálynak orbánc bántalma lett volna; nem áll az, hogy midőn ön csak a betegségének lefolyása után látta, rázó hidegekkel párosult láza lett volna; nem áll az, hogy tyukszeménél a gyenyedékes folyamat 8-10 nap előtt kezdődött; nem áll az, hogy a fél év óta fennálló tyukszeméből antisepitice ellenőrizve nem lett volna; — de igen is áll az, hogy kezelő orvosának tudta nélkül egy végzetes beavatkozás után a vérmérgezés tünetei és a balál rapid gyorsasággal bekövetkezett. Ez ügyben itt nincs több mondani valóm.

Zomborban, 1895. november hó 26. án.

Dr. Donoszlovits Vilmos.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANNÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Priglevica-Szt-Iván községe elemi népiskolájánál leköszönés folytán üresedésbe jött osztálytanítói állásra ezennel pályázat nyitottatik. Évi jövedelem: 450 frt készpénz, 5 öl kemény hasábfű és szabad lakás. A megválasztott tartozik a mindennapi és ismétlő iskola egyik osztályát tanítani. Tannyelv: magyar-német. Ezen állásra pályázhatnak tanítók és tanítónők egyaránt, kik felkeretnek, hogy törvényesabban módon felszerelt kérvényeket **december hó 6-ig** a helybeli köz-egyetemes iskolákhoz beérkeztessék.

Priglevica-Szt-Iván (Bács-Bodrogh megye), 1895. évi november hó 24-én.

2-1 **Az iskolaszék.**

8407. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésben levő felső-kovili körörségi állásra — amelyhez Alsó- és Felső-Kovil összeépített községek tartoznak — ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint a vonatkozó törvényeknek megfelelőleg felszerelt kérvényeket **folyo évi december hó 31-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Jelen állás javadalmazása 600 frt évi fizetés. A látogatási díj mindkét községben uappal 20, éjjel 40 kr. Títelek, 1895. évi november hó 26-án.

3-1 **Vojnits,**
főszolgabíró.

10106. sz.
kig. 1895.

Pályázat.

Kiszás községében üresedésbe jött aljegyzői és egy irnoki állásnak betöltésére ezennel pályázatot nyitok. Felhívom a pályázni kívánókat, miszerint a szabályrendeletileg meghatározott minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyo évi december hó 22-ig** ezen hivatalnál nyújtsák be.

Javadalmazás:
Az aljegyzőnek 400 frt fizetés és évenként 12 ingyenes előfogat 4 mértföldön belül.
Az irnoknak 360 frt évi fizetés.
Kelt Ujvidéken, 1895. évi november hó 25-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

1469. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Nemes-Militics községében nyugdíjazás folytán üresedésbe jött s évi 300 frt fizetéssel javadalmazott rendőrvetési állásra, — valamint a rendőralomány szaporítása folytán betöltendő és évi 240 frt fizetéssel javadalmazott két közrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Pályázni szándékozók sajátkezűleg írt és szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket (amelyben törvényhatósági orvosi bizonylattal tartoznak egészségi állapotukat igazolni) **folyo évi december hó 15-ik napjáig** alulírott község elüljáróságánál személyesen nyújtsák be. Nemes-Militics, 1895. évi november hó 19-én.

Vaisz György, **Ivánkovich Péter,**
közs. aljegyző. 3-3 közs. bíró.

2264. szám.
kig. 1895.

Pályázat.

Parabuty községénél üresedésben lévő egy lovas rendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint a fennálló szabályrendeletben megkivánt kelleket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket az alulírott községi elüljárósághoz **1895. évi december hó 10-ig** benyújtsák, mivel a később érkező pályaműveket nem fognak figyelembe vételni. A lovas rendőri évi fizetése — havi utólagos részletekben — 270 frt és 120 frt lótarthatási átalány.

Kelt Parabutyon, 1895. évi november hó 25-én.
Szalay József, **Mortok Mihály,**
jegyző. 2-1 bíró.

5331. szám.
kig. 1895.

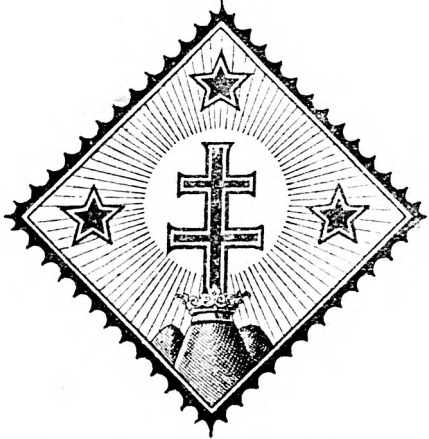
Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járásához tartozó Nádaly községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi szülészónői állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi szülészónő javadalmazása 120 frt évi fizetés és minden közreműködött szülési eset után 1 frt. Pályázni kívánók felhívattak, miszerint az 1876. évi XIV. t. c. 51. §-ában előírt képességeiket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt pályaműveiket **folyo évi december hó 28-ig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező pályaműveket figyelembe nem vehetem.

Zsabylán, 1895. évi november hó 24-én.

Mihailovits,
főszolgabíró.

2-szeres és 3-szoros termések

esakis mesterségesen szárított

MŰTRÁGYÁVAL

érhetőek el. *—17

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya-, kén- és vegyi ipar részvénytársaság képviselőségével az egész megyére elvállalta s így nemcsak készséggel nyújt tájékoztatást mindenkinél a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközözi.

2748. sz.
kvi 1895.

Arverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dorjath Márton és neje végrehajtónak Lemli Lipót végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíró) területén lévő, Rác Militics községében fekvő, a rác-militicsi 971. számú betétben A 576/2. r sz 265/b ö. i. sz. alatt foglalt s Lemli Lipót nevével ingatlanra 400 frt kiküldési árban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi december hó 7-ik napján délutáni 3 órakor** Rác Militics községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatul fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfojammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghon, 1895. évi szeptember hó 14-én.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

PLUTOS

Preservatívunként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúv vagy lobos bántalmaknál, ugyszintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat. Az állatok izomatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedett állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN
GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

A bióbolnai állami miniszterbirtok állati kórházában kipróbálva — gyógyhatása hivatalos okiratban elismerésben részesült.

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

100-66

SCHUTZ-MARKE
VEDJEGY

1885. szám.
kig. 1895.

Arverési hirdetmény.

Bulkesz község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint községünk határában levő 3700 katasztrális holdnyi területen az 1883. évi XX. t. c. értelmében gyakorolható vadászati jog 1896. évi január hó 1-től bezárólag 1901. évi december hó 31-ig **folyo évi december hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor** községházunknál megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Bulkeszen, 1895. évi november hó 22-én.
Tessényi István, **Kullmann H.,**
jegyző. 2-2 bíró.

2833. szám.
kig. 1895.

Hirdetmény.

Alulírott elüljáróság ezennel közhírré teszi, hogy Bács-Doroszló község határában a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező földeken, nemkülönben az urbéri sessionális földeken a vadászati jog gyakorlása 1896. évi január 1-től hat egymásután következő évre, vagyis 1901. évi december 31-ig bezárólag nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek **1895. évi december hó 22-én délután 3 órakor** Bács-Doroszló községében tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Bács-Doroszlón, 1895. évi november hó 22-én.

2-1 **Az elüljáróság.**

2053. szám.
kig. 1895.

Hirdetmény.

O-Szivac község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog az 1896. évi január hó 1-től kezdődő (6) hat egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverés **folyo évi december hó 1-én délután 3 órakor** O-Szivac községében tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Kelt O-Szivacra, 1895. évi november hó 23-án.

Zsupánszky Lyubomir, **Gerner Károly,**
jegyző. b. bíró.

1072. szám.
1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1895. évi 13236. számú végzése következtében dr. Guttmann Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Fischer Ferenc zombori lakos javára Altfatter Pál és neje gyulafalvi lakosok ellen 150 frt és járuléka erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefogalt és 600 frtra becsült 300 mm. csöves kukoricából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 16824/1895. sz. végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi október hó 2-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 93 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Gyulafalván alperesek lakásán leendő eszközölésére **1895. évi december hó 2-ik napjának délelőtti 10 óráig** határidőül kiütetik és ahhoz a veenni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi november hó 19-én

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

XVIII

Egész
Fél
Negy
A la
illeti
szers
a lap

Egyes

Bizon
követik eg
hevesebb
rányok, a
viselőház
lönbség
Es tényleg

Amir
ábrádnak
iskolázotta
bek vagy
része. Ne
életünk ez
csokvésről

a magyar
igaz az át
bánni a sz
tudták gy

A Sá
vissza egy
képe. Ha e
ahova eljut
kötmányos
mentarizmu
mek a kés

Csak e
szézületes
nyolc száza
dicsőségév

együtt bele
ezt a lépés
E vég

Neumzetünk
és ne tová
magyar nem
meggyalaz

Eddig
den párt józ
népét és st

A párt
érdek melle
és jözan go
anarkisták
lére, lehet

legyen.
Rossz
lenzéki párt
nyezők eddi
De meg vag

A

Év
Év
Ma
Cs
Bo
Ho
Az

Ne
Év
Lel
Hud
—
Év
De

II. A
Vannak en
oly könyveket